

Unngå ringormsmitte i beitesesongen.

Vi vet at den største risikoen for ringormsmitte mellom besetninger er direkte og indirekte kontakt mellom storfe. I beitesesongen er det større sjanse for at dyr fra forskjellige besetninger kommer i kontakt med hverandre, og at nye dyr introduseres i besetningen, som for eksempel ved innkjøp av nye avlsdyr og ved bruk av fellesbeite.

Ringorm byr på en del utfordringer i forhold til smittevern:

- Storfe kan spre smitte selv om de ikke viser tegn på ringorm
- Vaksinerte storfe kan spre smitte
- I smittede besetninger kan bare en andel av dyra vise klinisk sykdom, selv om hele besetningen er smittsomme
- Inkubasjonsperioden varierer mellom individer og raser
- Varighet av utbruddet og synlige tegn på ringorm vil variere. Hos kjøttferaser kan sykdomsperioden være kort og kun et fåtall av besetningen viser symptomer.
- Det er uvisst hvor lenge dyr er smittsomme etter at de har vært syke
- Indirekte smitte skjer via miljø, personer og utstyr

Det er relativt enkelt å kontrollere og redusere smitterisikoen når dyra er inne, men det vil kreve god planlegging og fokus på detaljene for å holde smitterisikoen lav i beiteperioden. Det er viktig å prioritere de tiltakene som utgjør den største smittefaren.

God smittebeskyttelse og kontroll i egen besetning kan oppnås ved å holde fokus på tre hovedelementer. Disse rådene og anbefalingene gjelder spesielt i risikozonene, men kan nyttes av alle som ønsker det:

1. Ringorm-overvåking og kontroll i egen besetning

- Regelmessig tilsyn med spesiell oppmerksomhet på hud og hårforandringer, og hold lav terskel for prøvetaking.
- Hold god journal over bevegelser og endringer i besetningen, samt oversikt over beitebruk.
- Tell dyr for å sikre at ingen har hoppet over til naboen.
- Beitegrupper som har hatt kontakt med andre storfe med uavklart smittestatus, bør en holde egne dyr adskilt fra resten av egen besetning inntil smittestatusen er avklart.
- Husk å notere ørenummer og dato for kontakt dersom en eventuell smittesporing blir nødvendig på et senere tidspunkt

2. Unngå økt risiko for ringormsmitte gjennom direkte kontakt

- Sørg for gode gjerder, spesielt at strømgjerdene er intakte og gir god styrke rundt hele gjerdet.
- Unngå fellesbeiter. Se på mulighetene for veterinære helseattester fra alle som skal på samme fellesbeite.
- Nye dyr, som avlsokser, kan jod-dusjes før introduksjon i besetningen. Ellers vises det til anbefalinger i forbindelse med livdyromsetning.

3. Unngå økt risiko for ringormsmitte gjennom indirekte kontakt

- Felles utstyr (behandlingsbokser, transportvogner/kasser og grinder) må vaskes og desinfiseres mellom brukere/besetninger/dyregrupper
- Bruk smittesluser og andre smittereduserende tiltak mellom besetninger

Særskilte tiltak i risikozonene:

- Storfe fra risikozonen bør ikke på nabobeite/fellesbeite utenfor risikozonen.
- Storfe som skal på nabo/fellesbeiter innad i risikozonen bør jod-dusje dyr ved beiteslipp.
- Storfe som har vært i kontakt med andre besetninger (ved lån/leie av avlsokse og rømlinger), bør jod-dusjes før de slippes tilbake med resten av besetningen.
- Storfe som har vært utsatt for økt ringormsmitte i beiteperioden bør holdes i karantene i 8 uker før de introduseres i resten av besetningen.

Mattilsynet og Veterinærinstituttet fraråder å bruke vaksine i forbindelse med kjøp/salg og/eller bruk av fellesbeite. Ringormvaksinen er kun anbefalt og forbeholdt til de besetningene som har fått påvist smitte. Beiteslipp i besetninger som har restriksjoner etter påvisning må forholde seg til de pålegg og krav som Mattilsynet stiller i forbindelse med beitebruk.